

Daniel Banasiak

 <https://orcid.org/0000-0001-8087-8187>

Uniwersytet Łódzki

Wydział Filologiczny

Instytut Rusycystyki

Zakład Literatury i Kultury Rosyjskiej

90-226 Łódź

ul. Pomorska 171/173

daniel.banasiak@uni.lodz.pl

**Zoja Kuca, *Дискуссия*
Zaawansowany kurs języka rosyjskiego,
Wydawnictwo: Profamilia 2019, ss. 160**

**Zoja Kuca, *Дискуссия*
An Advanced Russian Language Course,
Publisher: Profamilia 2019, pp. 160**

Резюме

В настоящей статье речь идёт об учебном пособии по русскому языку как иностранному на продвинутом уровне – *Дискуссия*. В частности, рассматриваются основные принципы построения учебника. Обращается внимание на богатство лексических, культурологических и языковых заданий, развивающих у адресатов учебника навыки всех видов речевой деятельности. Подчеркнута также роль тематической разноплановости, охватывающей такие сферы, как медицина, спорт, косметология, финансы и социология.

Summary

The article discusses a textbook on Russian as a foreign language for advanced learners (*Discussion*) recently published by a scholar from the Institute of Russian Studies. The primary focus is on the approach to the structure of the textbook reflecting the cognitive and communicative method. Besides, the author highlights the wealth of lexis exercises, the cultural and linguistic plan of the work, as well as ample opportunities to develop speaking, listening, writing, and reading skills. Also, much room is devoted to the thematic diversity of the work, covering such areas as medicine, sports, cosmetology, finance, or sociology.

Na polskim rynku wydawniczym pojawił się podręcznik autorstwa Zoji Kucej *Дискусия*. Jest to kolejna tego typu publikacja Autorki. Rusycyści pamiętają inny jej podręcznik, *Язык русский в бизнесе*, który przez lata był nieocenioną pomocą podczas kształcenia słuchaczy na poziomie średniozaawansowanym. Omawiana zaś pomoc dydaktyczna dedykowana jest przede wszystkim studentom kierunków filologicznych i neofilologicznych oraz słuchaczom kursów językowych, pragnących doskonalić znajomość języka rosyjskiego na poziomie zaawansowanym (C1 w skali ESKOI).

Materiał w podręczniku przygotowany jest w oparciu o założenia metody komunikacyjno-kognitywnej. Nowa wiedza przekazywana jest w konkretnej sytuacji językowej. Treści leksykalne w przemyślany sposób dopełniane są przez materiał gramatyczny podany w formie różnorodnych przykładów i ćwiczeń. Celem publikacji – jak zaznacza Autorka – jest rozwój praktycznych umiejętności językowych słuchaczy, którzy przed przystąpieniem do nauki powinni znać język rosyjski na poziomie B2.

Treści kształcenia i zadania językowe nie tylko wzbogacą znajomość środków leksykalnych czy struktur gramatycznych, ale też pozwalają odnaleźć się komunikacyjnie w takich sferach życia, jak: medycyna, sport, rekreacja, socjologia, informatyzacja społeczeństwa, psychologia, finanse i bankowość, handel czy szeroko rozumiany biznes. Przedstawiony w podręczniku wybór jednostek leksykalnych odpowiada najnowszym tendencjom metodycznym.

Autorka oferuje bardzo szeroki wachlarz ćwiczeń, doskonalących cztery umiejętności językowe: słuchanie (wiadomości radiowe, dialogi, wywiady, reklamy), pisanie (opisy, ogłoszenia reklamowe, notatka prasowa, opowiadania, ankiety, listy, uzupełnianie luk), czytanie (artykuły prasowe, krótkie opowiadania, wywiady, dialogi, ulotki, teksty prawnicze). Jednak kluczowe miejsce w podręczniku, jak wskazuję sam tytuł, zajmuje rozwój kompetencji mówienia (monolog, dialog, talk show, dyskusja, wywiad). Ćwiczenia zachęcają studentów do aktywności językowej, wymiany informacji i kreatywności.

Treści zawarte w podręczniku to teksty autentyczne. Praca z nimi, jak powszechnie wiadomo, jest jedynym sposobem, gwarantującym osiągnięcie priorytetowego celu nauczania języka obcego, jakim jest sprawna komunikacja. Adresatom książka umożliwi dużą swobodę wyboru opracowania tematów, wypowiedzi, ról do odegrania oraz form aktywności.

Podręcznik składa się z pięciu obszernych modułów, te z kolei są podzielone na trzy rozdziały. Po każdym module student może rozwiązać ćwiczenia powtórzeniowe (*Проверь себя*), co pozwala na samodzielną ocenę swoich postępów. Dodatkowym utrwaleniem materiału może posłużyć podsumowanie, w którym znajdziemy pytania angażujące studenta do wypowiedzi i dyskusji (*Устные контрольные задания*).

W pierwszej części, *В здоровом теле – здоровый дух*, tematyka oscyluje wokół zdrowia i urody (1. *Чем болеет молодежь?* 2. *Самообман во благо?*

3. *Медицина как бизнес*). W kolejnym bloku tematycznym, *В поисках совершенного тела*, uwaga Autorki skupiona jest na różnorodnych aspektach sportu i rekreacji (1. *Красота спасет мир*, 2. *Хирургия лица и тела*, 3. *Цивилизация бодибилдеров*). Trzeci moduł, *Проблемы социума – причины и последствия*, skoncentrowany jest na problemach społecznych, a mianowicie na alkoholizmie, narkomanii, bezrobociu, terroryzmie, kryzysie demograficznym, katastrofach ekologicznych, przestępczości czy żywności modyfikowanej genetycznie (1. *Жить по принципу – «каждый за себя»*, 2. *Интернет – окно в мир*, 3. *В поисках лучшей жизни*). W kolejnym module, *В финансовой петле*, znajdziemy zagadnienia, dotyczące problemów prowadzenia biznesu, finansów i bankowości, (1. *В деньгах ли счастье?*, 2. *Жизнь без денег*, 3. *Как не угодить в банковские ловушки?*). Ostatni moduł, *Спрос и предложение*, poświęcony jest zagadnieniom handlu i usług, pracy, kariery i konsumpcjonizmu (1. *Продаём и покупаем*, 2. *Стресс – пожизненный спутник человека*, 3. *Карьера – выигрыш или проигрыш?*). Układ segmentów jest przejrzysty i logiczny. Tematy dobrane są w taki sposób, żeby zachęcały studenta do dyskusji oraz innych działań komunikacyjnych. Autorka prowokuje słuchaczy do dyskusji, choćby poprzez wprowadzenie tytułów w formie pytań. Większość ćwiczeń w podręczniku ma charakter produktywny, co koresponduje z nauczaniem języka na poziomie zaawansowanym.

Szata graficzna podręcznika jest bardzo nowoczesna. Barwne i ciekawe zdjęcia, ilustracje, rysunki i tabele są adekwatnym dopełnieniem materiału dydaktycznego, co z pewnością wpływa pozytywnie na zainteresowanie nauczonym materiałem wśród studentów.

W podręczniku znajdują się liczne odwołania do kultury. Autorka oprócz działalności glottodydaktycznej prowadzi badania literatury rosyjskiej. Szczególnie interesujące są jej prace z zakresu literatury emigracyjnej i kobiecej. Odnajdujemy w omawianym podręczniku autentyczne teksty z życia codziennego Rosjan, bogate w powiedzenia, przysłowia, opisy niektórych tradycji i świąt, fragmenty literatury pięknej, teksty nawiązujące do filmów, książek, kultury rozrywkowej. To wszystko poszerza wiedzę studenta, aktywizuje go do wypowiedzi oraz znacząco ożywia proces dydaktyczny.

Atrakcyjnym uzupełnieniem książki jest strona internetowa, zawierająca niektóre jej części oraz nagrania, doskonalące umiejętność rozumienia tekstu słuchanego.

Podsumowując, omawiany podręcznik jest cenną pomocą glottodydaktyczną szczególnie dla nauczycieli rusycystów w Polsce. W procesie nauczania języka rosyjskiego na poziomie zaawansowanym niewiele jest równie przemyślanych, merytorycznych, ciekawych i otwierających na tytułową dyskusję podręczników. Zawarte w nim treści kształcenia i sposób, w jaki są podane mogą skutecznie aktywizować szeroki krąg odbiorców do różnych form komunikacji.